

تیز فکری
جسور باش، بیندیش!

بسته آموزشی

استدلال ورزی نقادانه

مهارت فهم و سنجش استدلال

با تدریس: دکتر حامد صفایی پور

Diagram illustrating logical reasoning and critical thinking concepts, centered around a large, textured brain graphic.

Top Section: Truth Tables

A	B	$\neg A \rightarrow B$
T	T	T
T	F	F
F	T	T
F	F	T

Left Section: Venn Diagrams and Logical Formulas

3c. $(\neg A \rightarrow B) \vee (\neg D \rightarrow C)$

3a. $A \rightarrow (B \vee C)$

Right Section: Venn Diagrams and Logical Formulas

3a. $A \rightarrow (B \vee C)$

Bottom Section: Text and Diagrams

We can assess such a convergent argument through a three-step process: First, consider whether to add additional considerations. When you are criticizing an argument, additional considerations are typically counter-what to ultimately believe about an issue you are considering. For example, the initial representation of the capital punishment argument can be transformed into the step 1 representation by adding some ethical considerations on both sides: just retribution and cruelty.

Capital punishment leads to innocent persons being killed—as recent evidence from Illinois shows.

Capital punishment demoralizes society to killing.

Counter-considerations

Capital punishment leads to innocent persons being killed—as recent evidence from Illinois shows.

Capital punishment demoralizes society to killing.

اشاره

زندگی روزمره هر یک از ما دربردارنده انبوهی از استدلال‌هاست؛ از استدلال ساده «پسرم، لباس گرم تری بپوش؛ بیرون، هوا سرد است» تا استدلال‌های تودرتو در تحقیقات دانشگاهی. برای بررسی این استدلال‌ها نیازمند چه مهارت‌هایی هستیم؟ اگر بخواهیم با دیدی نقادانه به متنی بنگریم، چگونه آغاز کنیم؟ در نقد متن، چگونه پیش رویم تا نقدی منصفانه و روشمند داشته باشیم؟ در این بسته، مفهوم کلیدی «استدلال‌ورزی نقادانه» را به میان آورده‌ایم و ورزیدگی در این مهارت را دنبال می‌کنیم. هدف این است که از طریق دست‌وپنجه نرم کردن با استدلال‌ها به «تیزفکری» بیشتری برسیم و در بررسی گفته‌ها و شنیده‌ها، تصمیم‌گیری و داوری، نقد و ارزیابی، شخصیتی پویا و سنجشگر داشته باشیم.

استدلال‌ورزی مهارت سبک‌سنگین کردن دلایل با روشی منطقی، اخلاقی و سامان‌مند است. استدلال‌ورزی سنگ بنای درست خواندن و نوشتن، پژوهشگری، تولید محتوای ارزشمند و مهارت‌های مدیریتی اقناع و همراه سازی است. این مهارت ریشه‌ای اثر خود را در همه فعالیت‌های فکری نشان می‌دهد.

مخاطب این بسته آموزشی عموم علاقمندان با رده سنی جوانان و بزرگسالان هستند. مخاطب خاص این دوره دانشجویان در کلیه رشته‌ها، طلاب، اعضای هیات علمی، نویسندگان، منتقدان، روزنامه نگاران، تحلیلگران اجتماعی و اقتصادی، مربیان تفکر، مربیان فلسفه برای کودکان، مربیان مهارت‌های زندگی و غیره هستند.

معرفی مدرس

حامد صفایی پور، دارای مدرک دکتری فلسفه علم از دانشگاه تربیت مدرس تهران، استاد مدعو در گروه فلسفه دانشکده علوم انسانی دانشگاه اصفهان و دوره های تربیت مربی «فلسفه برای کودکان» در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی تهران است.

وی مولف کتاب «تیزفکری، مهارت فهم و سنجش استدلال» و نویسنده چندین مقاله علمی-پژوهشی است. عمده فعالیت های آموزشی او تا امروز فعالیت در زمینه آموزش فلسفه علم و روش شناسی، همگانی کردن فلسفه، نگارش دانشگاهی و مهارت های اندیشیدن بوده است.

امکانات بسته آموزشی

زمان

۲۴۰ دقیقه آموزشی

تعداد دروس

۲۲ درس

امکانات محصول

شرکت رایگان در یک جلسه از نشست های تفکر نقادانه دسترسی به بسته «رایج ترین مغالطه ها در محاوره ها» تمرین / پاسخنامه اینفوگرافی تخصصی دوره

چه نیازی به مهارت در «استدلال ورزی نقادانه» داریم؟

کتاب های درسی، مقالات دانشگاهی، جراید و روزنامه ها، دربردارنده استدلال هایی به منظور قانع ساختن مخاطب اند و این هدف، با روش های گوناگون قابل انجام. مثلاً می توان با تکرار یک «ادعا» به زبان های مختلف، ذهن مخاطب را به رد، یا قبول نتیجه ای متمایل کرد یا می توان بی طرفانه دلیل آورد و همراه با مخاطب به آن اندیشید. روش اول، روشی شبه استدلالی است؛ و روش دوم، در نگاه اول، استدلالی.

اما مشکل اینجاست که گفته ها و نوشته ها، خود، برچسب هایی ندارند که نشان دهند از کدام روش برای قانع سازی مخاطب استفاده می کنند؛ به علاوه، علاقه ما به «استقلال فکری» و آزاد اندیشی نسبت به مسائل ما را به بررسی مستمر باورها فرا می خواند. «بررسی مستمر باورها» در نسبت با شواهد و دلایلی که به سود و زیان آن ها وجود دارد، فضیلتی است که ما در یک زندگی عقلانی و اخلاقی جستجو می کنیم. اکنون برای کسب این فضیلت چه کنیم؟ وقتی ما از پیش نمی دانیم که یک گفته یا نوشته چگونه در پی ترغیب ما به رد یا قبول باورها، تصمیم ها یا اقدام ها است،

چگونه می توانیم به این فضیلت برسیم؟ به نظر راهی نمی ماند جز آنکه شخصا به استدلال های اساسی متن توجه کنیم و توانایی ارزیابی روشمند آن را در خود پروریم. ما این مهارت را مهارت سبک سنگین کردن دلایل، ورزیدن متن و به اختصار، «استدلال ورزی نقادانه» نام نهاده ایم. پیامد اصلی مهارت در استدلال ورزی نقادانه، تیزفکری بیشتر در تصمیم گیری، گفت و گو، مناظره، نگارش دانشگاهی، مطالعه متمرکز و انجام درست پژوهش است. ما به روشنی، مساله کمبود پژوهش های ممتاز در فضای دانشگاهی کشور را، به نبود درک صحیحی از رابطه استدلال و پژوهش، استدلال و نگارش و استدلال و مطالعه مرتبط می دانیم. «استدلال ورزی نقادانه» درک عمیقتری از همه این فعالیت ها به وجود می آورد.

فهرست درسگفتارهای ویدئویی

درس اول: معرفت‌شناسی کاربردی

▶ اصلاً چرا دلیل بیاوریم؟ یا چرا بحث کنیم؟

درس دوم: شفاف‌سازی ادعاها (۱)

▶ فکت یا نظر شخصی

درس سوم: شفاف‌سازی ادعاها (۲)

▶ ابهام یا ابهام

درس چهارم: شفاف‌سازی ادعاها (۳)

▶ تشخیص ادعا در جمله

درس پنجم: تشخیص استدلال

▶ تشخیص ادعا از استدلال

درس ششم: تشخیص استدلال

▶ چگونه استدلال را از موارد مشابه تشخیص دهیم؟

درس هفتم: بازسازی استدلال

▶ تشخیص پیش‌فرض‌ها و دادن ساختار منطقی به استدلال

درس هشتم: ساده‌ترین روش ارزیابی استدلال

▶ بررسی سازگاری، تناسب و کفایت استدلال

درس نهم: ارزیابی استدلال قیاسی

▶ استدلال‌های درست-ساخت و مغالطات صوری

درس دهم: ارزیابی استدلال تمثیلی

▶ پرکاربردترین استدلال غیر قیاسی را چگونه ارزیابی کنیم؟

درس یازدهم: روندنمای نقد

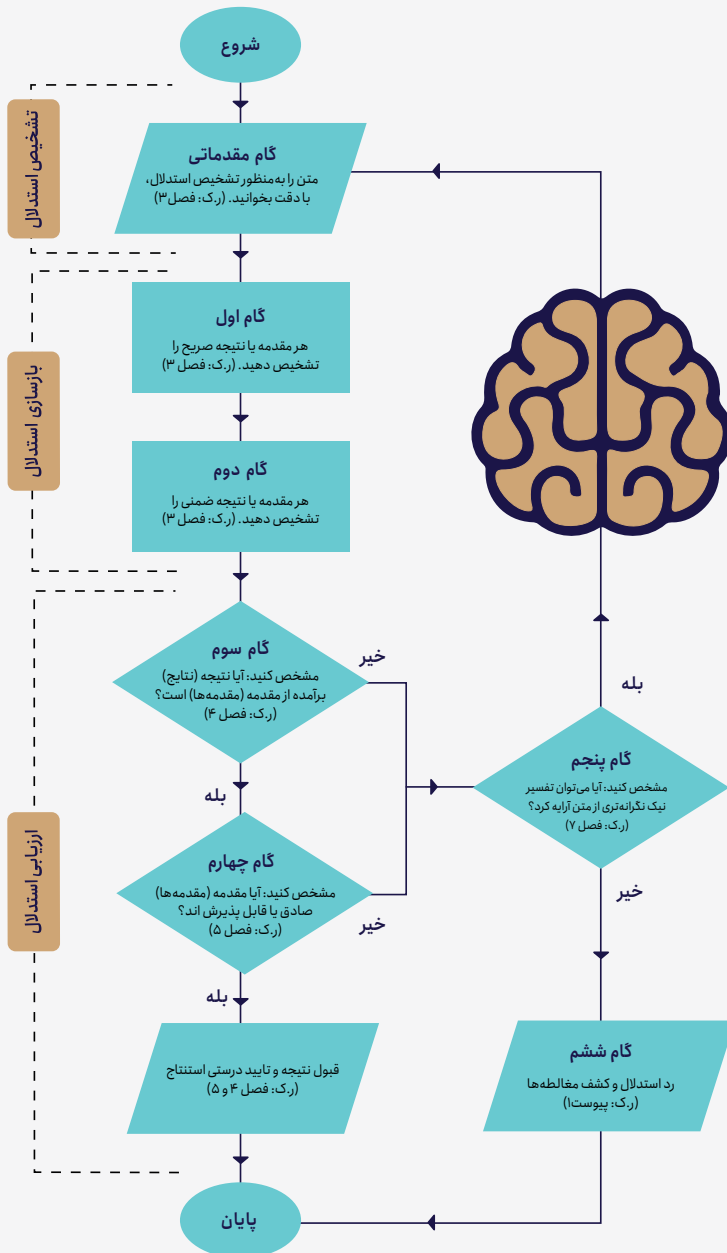
▶ چگونه همه آموخته‌های خود را در نگارش یک مقاله انتقادی

به کار بگیریم؟

نمودار روندنمای نقد (مهارت فهم و سنجش استدلال) و ارتباط آن با فصل های کتاب تیزفکری

روندنمای (/فلوچارت) «فهم و سنجش استدلال» دربردارنده سه مرحله اساسی است: تشخیص استدلال؛ بازسازی و ارزیابی استدلال. مرحله ارزیابی استدلال خود دارای دو مرحله بررسی ساختار و بررسی مقدمات استدلال است.

منابع اصلی دوره

صفایی پور، حامد (۱۳۹۴). تیزفکری؛ مهارت فهم و سنجش استدلال، انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی تهران (این کتاب برای کلسه شرکت کنندگان ارسال خواهد شد).

برای مطالعه بیشتر

- کانوی، د. آ. و ر. مانسون (۱۳۹۱). مبانی استدلال، ترجمه تورج قانونی، تهران: ققنوس.
- کلی، دیوید (۱۳۸۵). هنر استدلال، ترجمه (بخشی از کتاب با تغییرات): امیر غلامی.
- لوبلان، زیل. (۱۳۹۴). واضح اندیشیدن؛ راهنمای تفکر نقادانه، ترجمه: مهدی خسروانی، نشر گمان.
- نیل بروان، ام. و استوارت. ام. کیلی (۱۳۹۱). راهنمای تفکر نقادانه
- پرسیدن سؤال‌های به‌جا، ترجمه کوروش کامیاب، ویراسته هومن پناهنده، تهران: مینوی خرد.

مؤسسه فرهنگی - هنری نشانی: اصفهان، خ آبشار اول، خانه هنرمندان. کد پستی: ۸۱۶۵۶۷۴۱۶۷
info@tizfekri.com tizfekri.ir tizfekri ۰۳۱۳۶۶۳۱۰۰۱-۲